

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
„УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Оксана Кузьма

**Актуальні проблеми сучасної
української літератури:**

методичні рекомендації до курсу

*(для студентів-магістрів спеціальності
014.01 Середня освіта. Українська мова і
література)*

Ужгород 2023

Навчально-методичний посібник підготувала:

Кузьма О.Ю. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української літератури

*Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету
УжНУ, протокол № 11 від 24 червня 2022 р.*

Рецензенти

Балла Е.Ю. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української літератури;
Кордонець О.А. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української літератури;

Відповідальний за випуск

Кузьма О.Ю. – кандидат філологічних наук,
завідувач кафедри української літератури

*Кузьма О.Ю. Актуальні проблеми сучасної української літератури:
Методичні рекомендації до курсу (для студентів-магістрів
спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і
література). Ужгород, 2023. 60 с.*

З м і с т

Вступ.....	4
Програма навчальної дисципліни.....	8
Критерії оцінювання.....	14
Тематика практичних занять.....	16
Плани практичних занять.....	17
Самостійна робота.....	39
Список художніх текстів.....	41
Комплекс контрольних питань до іспиту з курсу «Актуальні проблеми сучасної української літератури».....	43
Тестові завдання для самоперевірки.....	47
Література.....	57

ВСТУП

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми сучасної української літератури**» є:

- ✓ наукова рецепція українського письменства останніх десятиліть із урахуванням досягнень новітнього літературознавства;
- ✓ окреслення основних тенденцій його розвитку та актуальних проблем, а також ідейно-художнього новаторства сучасних митців слова;
- ✓ характеристика творчого доробку ключових письменницьких персоналій початку ХХІ ст. в контексті художніх шукань та естетичних орієнтирів світового літературного процесу.

Відповідно до освітньої програми «**Українська мова і література**», за якою навчаються здобувачі ОС «Магістр» спеціальності **014 Середня освіта** спеціалізації **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)**, вивчення дисципліни сприяє формуванню таких компетентностей:

- **Інтегральну компетентність**

Здатність розв'язувати складні завдання й проблеми в процесі професійної діяльності в галузі освіти та науки (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, методики викладання) або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій; здатність розв'язувати проблеми в умовах, що характеризуються невизначеністю та потребують нових стратегічних підходів, здатність працювати в команді та продовжувати навчання з високим ступенем автономії, здатність до критичного мислення.

- **Загальні компетентності:**

ЗК 2. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Уміння застосовувати отримані знання на практиці.

ЗК 9. Готовність до безперервного навчання та оволодіння сучасними знаннями.

- **Фахові компетентності:**

ФК2. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

ФК 4. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень

ФК 6. Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку української та зарубіжної літератури й літературознавства.

Вивчення навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми сучасної української літератури**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Уміє аналізувати, порівнювати та класифікувати різні напрямки й школи в лінгвістиці та літературознавстві.	РН 8
Здатний оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	РН 9
Уміє характеризувати теоретичні та практичні аспекти конкретної філологічної галузі.	РН 10

Уміє проводити науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	РН 12
Уміє доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу.	РН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Актуальні проблеми сучасної української літератури»**:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Уміти використовувати досягнення українського літературознавства, працювати з науковими джерелами, застосовуючи критичне мислення в оцінці сучасного письменства.	ПРН 8
Знати ключові літературознавчі концепції, категорії, основні поняття, які розширюють пізнання сучасного літературного процесу, уміти застосовувати їх у процесі літературознавчої аналітики художніх явищ початку ХХІ ст.	ПРН 9
Уміти характеризувати літературний та науково-	ПРН 10

критичний матеріал, пов'язаний із письменством початку ХХІ ст., а також застосовувати доцільні новітні методологічні прийоми у його осмисленні.	
Знати аналізувати сучасний літературний матеріал, застосовувати новітній методологічний інструментарій до його оцінки, виробляти власне бачення літературного життя останніх десятиліть.	ПРН 12
Виявляти самостійне бачення актуальних проблем розвитку українського письменства останніх десятиліть із опертям на досягнення сучасної літературознавчої науки, вміти обгрунтовано пояснювати сутність художніх явищ.	ПРН 14

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Актуальні проблеми
сучасної української літератури»

Модуль № 1.

Тема 1. Українська література останніх десятиліть: тенденції розвитку, особливості, персоналії.

Соціокультурні умови розвитку літератури останніх десятиліть. Проблемно-тематичний діапазон, стильові шукання в сучасній літературі. Зміна наративів у письменстві початку ХХІ ст. Розширення культурних практи взаємодії письменника й читача завдяки розвитку Інтернету. Пандемія, війна, екологічні проблеми, постколоніалізм як об'єкти художнього вивчення сучасних авторів. Зміни в організації літературного життя, поява альтернативних письменницьких об'єднань (Асоціація українських письменників, PEN-клуб та ін.).

Тема 2. Чорнобильська трагедія та український літературний постмодерн.

Ідеологічний простір літератури тоталітаризму й зміна парадигми в письменстві межі ХХ і ХХІ ст. Чорнобильська трагедія як концепт літератури катастрофізму. Післячорнобильська бібліотека як метафора української літератури 90-х рр. Постмодернізм як площа для художнього опрацювання психологічних травм (колективних та індивідуальних). Карнавалізація апокаліпсису та письмо травми. Взаємозв'язок літератури та екології.

Тема 3. Мультикультурність, постколоніалізм, фемінізм, неоміфологізм як постмодерністські концепти в літературі XXI століття.

Постмодернізм як художній метод літератури останніх десятиліть. Концепти фемінізму, постколоніалізму, мультикультурності, глобалізації в письменстві початку XXI ст. Неоміфологічна парадигма сучасного письменства.

Тема 4. Сучасна українська проза (початок XXI ст.). Творчість Юрія Винничука, Тараса Прохаська, Максима Кідрука.

Тематика, проблематика, жанрове новаторство, стильові шукання в сучасній прозі. Романна проза Юрія Винничука (останнє десятиліття): ідейно-художнє новаторство, інтертекстуальність, художнє оприявлення «львівського» тексту. Художній світ романістики М. Кідрука («Зазирни в мої сни», «Доки світло не згасне назавжди»). Роман «НепрОсті» Т. Прохаська: художня обсервація міфології Карпат.

Тема 5. Українська «жіноча проза» в літературі останніх десятиліть.

Проза українських письменниць останнього десятиліття: жанрово-стильове новаторство, проблемано-тематичні орієнтири, форми нарації. Персоналії (О. Забужко, М. Гримич, Л. Денисенко, С. Андрухович, І. Карпа, Т. Малярчук, М. Матіос, Г. Пагутяк, І. Роздобудько та ін.).

Тема 6. Творчі горизонти Марії Матіос.

Життєвий шлях і творча доля М. Матіос. Тематика, проблематика, жанрово-стильове новаторство прози письменниці. Художня

рецепція травматичних досвідів у творах М. Матіос. Роман-сага «Майже ніколи не навпаки». Художній світ роману «Букова земля».

Тема 7. *Творчість Галини Пагутяк.*

Творчі горизонти Г. Пагутяк. Неоміфологізм, традиції готичної прози, інтертекстуальність, притчевість.

Тема 8. *Проза Софії Андрухович, Марини Гримич, Тані Малярчук.*

Ідейно-художня еволюція в прозі С. Андрухович. Роман «Фелікс Австрія». Екранізація роману (фільм «Віддана»). Тема пам'яті в романі «Амадока». М. Гримич і її проза (трилогія «Клавка», «Юра», «Лара»). Роман «Клавка» як творча реконструкція літературного життя в радянські часи. Проза Т. Малярчук. Художня інтерпретація постаті Василя Липинського в романі «Забуття» Т. Малярчук.

Тема 9. *Тема війни в сучасному українському літературному дискурсі.*

Проблема війни в українській літературі останнього десятиліття. Рецепція травматичних досвідів війни в літературі останніх років. «Книжки незламності»: видання, присвячені темі повномасштабної війни Росії з Україною.

Тема 10. *Осмислення теми війни у прозі Сергія Жадана, Тамари Горіха Зерня, Євгена Положія та ін.*

«Іловайськ: розповіді про справжніх людей» Є. Положія: художня рецепція теми війни крізь призму різних досвідів. Проблематика роману С. Жадана «Інтернат». Ідея духовного випрямлення людини в романі «Інтернат». «Жіночий» погляд на тему війни: «Доця» Тамари Горіха Зерня.

Модуль № 2.

Сучасна українська поезія, драматургія, есеїстика.

Тема 1. Сучасна українська поезія: мотиви, образи, способи художнього самовираження.

Розвиток української поезії останнього десятиліття. Ключові представники сучасної поезії (С. Жадан, Ю. Іздрик, М. Савка, М. Кіяновська, О. Сливинський, І. Цілик, Г.Крук, П. Вишебаба та ін.). Постмодернізм і художні шукання сучасних поетів.

Тема 2. Лірика Сергія Жадана в контексті творчості митця та сучасної епохи.

Лірика Сергія Жадана в контексті творчості митця та сучасної епохи (збірки «Тамплієри», «Господь симпатизує аутсайдерам», «Пливи, рибо, пливи...», «Антена», «Список кораблів», «Псалом авіації», «Скрипниківка»). Концепція ліричного героя в поезіях С. Жадана.

Тема 3. Постмодернізм творчості Юрія Іздрика: іронія, інтертекст, філософічність.

Риси постмодернізму у творчості Юрія Іздрика: іронія, інтертекст, філософічність. Поетика збірок Ю. Іздрика «Ліниві і ніжні», «Меланхолії».

Тема 4. Сучасна «жіноча» поезія.

Специфіка розвитку сучасної «жіночої» поезії. Представниці. Ідейно-стильові шукання та способи ліричного самовираження в українській поезії сьогодення. Тема війни в ліриці сучасних українських поетес (Галина Крук, Катерина Калитко, Катерина Бабкіна, Вікторія Амеліна, Тетяна Власова та ін.).

Тема 5. Головні мотиви й поетика творчості Мар'яни Савки та Маріанни Кіяновської.

Світ сучасної жінки в поезії Мар'яни Савки (збірки «Оптика Бога», «Радуйся, жінко»). Головні мотиви й поетика збірок Мар'яни Савки останнього десятиліття («Оптика Бога», «Радуйся, жінко»). Філософізм поезії М. Кіяновської (збірки «373», «Бабин Яр. Голосами»). Художнє осмислення історії Бабиного Яру в однойменній збірці М. Кіяновської. Досвід війни в ліриці поетес.

Тема 6. Сучасна українська драма.

Ідейно-стильові шукання в сучасній українській драмі. Творчість Неди Неждани, Павла Ар'є. Поетика драм Неди Нежданої («І все-таки я тебе зраджу», «Угода з ангелом, або Пророкування минулого», «Голос тихої безодні»). Експериментальний театр Павла Ар'є: постмодерністські пошуки (драми «Баба Пріся, або на початку та наприкінці часів», «Людина в підвішеному стані»). Сучасна історична драматургія: тематика, художні шукання. «Маріупольська драма» О. Гавроша: тема колективної пам'яті.

Тема 7. Сучасна література Закарпаття.

Тенденції розвитку сучасної літератури Закарпаття. Тематика останніх прозових видань М. Дочинця («Різнотрав'я. Гербарій саду життя», «Золотий час. Одкровення карпатського знатника», «Діти папороті», «Чарунки днів», «Ескізи на павутинні» та ін.). Ідейно-художня своєрідність прози А. Любки. О. Гаврош: новаторство прози для дітей («Врятувати Тараса Шевченка», «Казки для Елізи», «Замок любові»). Творчі здобутки сучасної закарпатської поезії.

Тема 8. Українська есеїстика останніх десятиліть.

Особливості розвитку сучасної есеїстики (О. Забужко, Ю. Андрухович, Т. Прохасько, А. Любка та ін.). Проблематика книги «І знову я влізаю в танк» О. Забужко. Есеїстика Тараса Прохаська («Так, але...»).

Тема 9. Жанр тревелогу в сучасній українській літературі (М. Кідрук, І. Карпа, А. Чапай, О. Гаврош, А. Любка та ін.).

Тревелог як жанр. Сучасні тревелоги (М. Кідрук, І. Карпа, А. Чапай, О. Гаврош, А. Любка та ін.).

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
(модуль 2)**

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	50	100
6	6	6	6	6	5	5	5	5		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	40	9	36
Ведення читацького щоденника	1	6	1	6
Презентація доповіддю ³			1	4
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Неформальна освіта на онлайн-платформах (prometheus.org.ua study.ed-era.com)	1	4	1	4
Разом		100		100

**ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
із курсу**

«Актуальні проблеми сучасної української літератури»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Українська література останніх десятиліть ХХІ ст.: тенденції розвитку, особливості, персоналії	2	-
2	Сучасна українська проза	2	2
3.	Українська «жіноча проза» в літературі останніх десятиліть	2	-
4.	Художня інтерпретація теми війни в сучасній українській літературі	2	2
5.	Тенденції розвитку сучасної української лірики (поезія С.Жадана та Ю.Іздрика)	2	-
6.	Творчість українських поетес останнього десятиліття	2	2
7.	Розвиток сучасної української драми	2	-
8.	Література Закарпаття початку ХХІ століття	2	-
9.	Сучасна українська есеїстика	2	-
Разом		18	6

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Українська література останніх десятиліть ХХІ ст.: тенденції розвитку, особливості, персоналії

1. Тенденції розвитку сучасної української літератури.
2. Чорнобильська трагедія та український літературний постмодерн (за працею Тамари Гундорової «Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн»).
3. Боротьба літературних поколінь у сучасному письменстві.
4. Мультикультурність, постколоніалізм, фемінізм, неоміфологізм як постмодерністські концепти в літературі ХХІ ст.
5. Тема війни в сучасному українському літературному дискурсі.
6. Методичні аспекти вивчення літератури початку ХХІ ст. в ЗЗСО.
7. Підсумки.

Література

1. Гребенюк Т. Художня культура українського постмодернізму (на матеріалі сучасної прози): навч. Посібник. Запоріжжя, 2007. 136 с.
2. Гундорова Т. Майдан як симптом: травма, рана і крипта. Критика. 2014. [URL:https://krytyka.com/ua/articles/maydan-yak-symptomtravma-rana-i-krypta](https://krytyka.com/ua/articles/maydan-yak-symptomtravma-rana-i-krypta)
3. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ: Критика, 2013. 344 с.
4. Жила С., Лілік О. Художній світ сучасної української літератури: навч. посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 372 с.
5. Зборовська Н. Криза жіночости на українському порубіжжі: (роздуми з приводу роману Ірени Карпи «50 хвилин трави» («Коли помре твоя краса»). *Сучасність*. 2004. № 3. С. 126–131.

6. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст. : навч. посіб. У 3 т. / за ред. В. І. Кузьменко. Київ : Академвидав, 2013–2017.
7. Кошкіна С. Література часів війни 28.10.2022. URL: <https://pen.org.ua/literatura-chasiv-vijni>
8. Пахльовська О. Українська культура у вимірі «пост»: посткомунізм, постмодернізм, поствандалізм. *Сучасність*. 2003. № 10. С. 70–85.
9. Поліщук Я. Гібридна топографія. Місця й не-місця в сучасній українській літературі. Чернівці: Книги ХХІ, 2018. 272 с.
10. Пухонська О. Поза межами бою. Дискурс війни в сучасній літературі. *Discursus*. 2022. 288 с.
11. Пухонська О. Посттоталітарна пам'ять у сучасній літературній інтерпретації: українська версія. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Філологія»*. Ужгород. Говерла. 2016. Вип. 2. С.214–218.
12. Слапчук В. Війна як дискурс. *ЛітАкцент*. URL: <http://litakcent.com/2015/02/17/vijna-jak-dyskurs/>
13. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.
14. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.
15. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга перша / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 280 с.
16. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 264 с.
17. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга третя / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 296 с.

18. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
19. 11 клас. Українська література. Сучасна українська література: пошуки нових форм і тем *Всеукраїнська школа онлайн* URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8ZytxiRZgqs>

Практичне заняття № 2.

Сучасна українська проза

1. Тематика, проблематика, жанрове новаторство, стильові шукання в українській прозі ХХІ ст.
2. Романістика Юрія Винничука останнього десятиліття («Аптекарь», «Танго смерті»).
3. Тема колективної та індивідуальної пам'яті в романі Юрія Винничука «Танго смерті».
4. Поетика романів М. Кідрука («Зазирни в мої сни», «Доки світло не згасне назавжди»).
5. Роман «НепрОсті» Т. Прохаська: художнє вивчення міфології Карпат.
6. Методичні аспекти вивчення сучасної української прози в ЗЗСО.
7. Висновки.

Література

1. Агеева В. Історично-містичний роман «Танго смерті». ВВС Україна. 2012. URL: <http://surl.li/ecici>.
2. Бондар-Терещенко І. Проста метаісторія «НепрОстих» (про белетризацію минулого в романі Т. Прохаська) URL: <https://md-eksperiment.org/post/20171023-prosta-metaistoriya-neprostitih-pro-beletrizaciju-minulogo-v-romani-t-prohaska>

3. Гребенюк Т. Художня культура українського постмодернізму (на матеріалі сучасної прози): навч. посібник. Запоріжжя, 2007. 136 с.
4. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ: Критика, 2013. 344 с.
5. Дорошенко О. Художні виміри індивідуальної та колективної свідомості в романістиці Юрія Винничука. С.1–6. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/300405094.pdf>
6. Жила С., Лілік О. Художній світ сучасної української літератури: навч.посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 372 с.
7. Задніпряна Ю. «Не озирайся і мовчи»: «кінговість» і самобутність Кідрука.
URL:<https://archive.chytomo.com/issued/ne-ozirajsya-i-movchi-kingovist-i-samobutnist-kidruka>
8. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст.: навч. посіб. У 3 т. / за ред. В. І. Кузьменко. Київ: Академвидав, 2013–2017.
9. Коваленко Д. Інтертекстуальний простір роману Юрія Винничука «Танго смерті». Слово і Час. 2018. № 2. С.80–86.
10. Коломієць Н.Є. Ірраціональне в художній моделі світу роману «Зазирни у мої сни» Макса Кідрука.
URL:https://journal.kdpu.edu.ua/world_lit/article/download/62/1054/2080
11. Котинська К. Львів: перечитування міста. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 240 с.
12. Левченко Г. Трюк, атракціон і гротеск у поетиці роману Юрія Винничука «Танго смерті». Сучасні літературознавчі студії. Вип. 14. 2017. С.264–275.
13. Левченко І. Голокост і література: тексти як свідчення доби. Читомо. 2016. URL:<http://surl.li/echut>.
14. Лілік О. Родинна історія в соціокультурному контексті за романом Юрія Винничука «Танго смерті» / Художній світ сучасної

української літератури: навч. посібник. Чернігів: Видавництво «Десна Поліграф», 2017. С.345-356.

15. Нестерович Є. Непрості НепрОсті *Збруч*. 31.05.2018 URL: <https://zbruc.eu/node/80244>
16. Пухонська О. Тоталітаризм і література: від взаємодії до викриття. *Studia Ukrainica Posnaniensia*. 2020. Вип.8. Ч.2. с.131–140.
17. Романенко О. Львівська цивілізація у романі Юрія Винничука «Танго смерті». *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Філологічні науки (літературознавство): збірник наукових праць / за ред. О. С. Філатової*. №1. 2015. С.143–147
18. Семків Р. Юрій Винничук як центральна постать галицької бурлескної літератури. Після постмодернізму? Київ: НаУКМА, 2012. С. 83–98
19. Стасіневич Є. «Певно, кращий роман останніх років» (про роман «Танго смерті» Ю. Винничука) *ЛітАкцент*. URL: <http://surl.li/echks>
20. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період: навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.
21. Чонка Т. Актуальні проблеми сучасного українського суспільства в романі Макса Кідрука «Доки світло не згасне назавжди»
URL: <http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/18/54.pdf>
22. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ: ВЦ «Академія», 2013. 224 с.
23. РЕСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 2. 264 с. (розділ про Тараса Прохаська, сс.188-233).

24. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга третя / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 3. 296 с.
25. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Практичне заняття № 3

Українська «жіноча проза» в літературі останніх десятиліть

1. Феномен «жіночої прози» в літературі останніх десятиліть. Персоналії (О. Забужко, М. Гримич, С. Андрухович, І. Роздобудько, Г. Пагутяк, Н. Гербіш, Т. Малярчук, Є. Кононенко та ін.).
2. Проза Марії Матіос: проблематика й поетика.
3. Художня рецепція травматичних досвідів у романі «Майже ніколи не навпаки» М. Матіос.
4. Образи-характери в романі «Майже ніколи не навпаки» М. Матіос.
5. Художній світ роману «Букова земля» М. Матіос.
6. Художні виміри прози Г. Пагутяк («Записки Білого Пташка», «Кіт з потонулого будинку» та ін.).
7. Феміністична проблематика роману «Фелікс Австрія» С. Андрухович.
8. Роман Марини Гримич «Клавка»: творча реконструкція літературного життя в радянські часи.
9. Екзистенційна проблематика книги «Земля Загублених, або Маленькі страшні казки» К. Калитко.
10. Методичні аспекти вивчення сучасної «жіночої» прози в ЗЗСО.
11. Підсумки.

Література

1. Вашелені О. Катерина Калитко: «Для всіх є місце і ніхто не є неістотним – на те й існує Земля Загублених» (інтерв'ю). ВСЛ, 2017.

URL: <https://starylev.com.ua/news/kateryna-kalytko-dlya-vsih-ye-misce-i-nihto-ne-yeneistotnym-na-te-y-isnuye-zemlya-zagublenyh/>

2. Галич У. Загублені озера історії (рец. на кн.: Андрухович С. Амадока. Львів: Видавництво Старого Лева, 2020. 832 с.)
URL:<https://zbruc.eu/node/108901>
3. Гребенюк Т. Форми художньої умовності у прозі Галини Пагутяк
Дивослово. 2013. № 6. С. 43-46.
4. Голобородько Я. Соціумний інтер'єр чи психологічний дизайн: (художні дилеми Марії Матіос) *Слово і час*. 2008. № 12. С. 81-85.
5. Жила С., Лілік О. Художні світи Марії Матіос. Чернігів: Десна Поліграф, 2022. 196 с.
6. Коцарев О. Біль і міф оповідань Катерини Калитко. Львів, 2017.
URL: <https://starylev.com.ua/club/article/bil-i-mifopovidan-kateryny-kalytko>
7. Кушнерюк Ю. Українська жіноча проза кінця ХХ століття: світоглядні моделі й особливості художнього стилю: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.01.01 / Дніпропетр. нац. ун-т. Дніпро, 2008. 19 с.
URL:<http://www/nbu.gov.ua/ard/2008/08kyrohs.zip>
8. Крупка Л. О. Роман Софії Андрухович «Фелікс Австрія» як родинний наратив. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. Том 31 (70). № 4 Ч. 4. Київ, 2020. с. 29-33.
URL:https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/4_2020/part_4/8.Pdf
9. Левченко Г. Мармулядовий апокаліпсис або терапія постмодерном у романі Софії Андрухович «Фелікс Австрія». *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. с.145-152.

URL:<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/11374/1/31.pdf>

10. Насмінчук І. Гендерна проблематика роману «Майже ніколи не навпаки» Марії Матіос: до проблеми інтертекстуальних зв'язків *Філологічні науки. Літературознавство*. 2012. № 12. С. 101-106.
11. Піддубна О. Катерина Калитко: Казки – це територія страху...(інтерв'ю). BBC Україна, 2017. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-4222520>
12. Поліщук Я. Роман про примарність щастя. (Софія Андрухович. Фелікс Австрія: роман Львів: Видавництво Старого Лева, 2015, 288 с.) URL: <https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/pomi/02/pomi201613.pdf>
13. Стасіневич Є. Віднайдена література: «Земля Загублених» К. Калитко. Київ, 2017.
URL: <https://starylev.com.ua/club/article/vidnaydena-literatura-zemlya-zagublenyh-kateryny-kalytko/>
14. Стасіневич Є. Катерина Калитко: У найближче десятиліття є підстави очікувати дуже свіжої, страшної і доброї прози (інтерв'ю). Інсайдер, 2017. URL: <http://www.theinsider.ua/art/katerina-kalitko>
15. Улюра Г. Право бути незрозумілим (рец. на кн.: *Катерина Калитко. Земля загублених, або Маленькі страшні казки*. Львів: Видавництво Старого Лева, 2017. 224 с.) Львів. 2017. URL: <https://zbruc.eu/node/66268/>
16. Філоненко С. Український жіночий роман у європейському контексті *Волинь філологічна: тексти і контекст*. Польська, українська, білоруська та російська літератури в європейському контексті: зб. наук. пр. Луцьк: РВВ «Вежа», 2008. Вип. 6, ч. 2 / упоряд. Л. К. Оляндер. С.278-288.
URL:http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/vftk/2008_6_2.pdf

17. Шутяк А. Роман про декілька різновидів любові (рецензія на роман «Фелікс Австрія» С. Андрухович)
URL:https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2014/12/141204_book_2014_reader_review_andruhovych5#:
18. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 2. 264 с. (розділ про Галину Пагутяк, сс. 162-214).
19. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Практичне заняття № 4.

Художня інтерпретація теми війни в сучасній українській літературі

1. Проблема війни в українській літературі останнього десятиліття.
2. «Іловайськ: розповіді про справжніх людей» Є. Положія: художня рецепція теми війни крізь призму різних досвідів.
3. Жанрово-стильова специфіка роману «Іловайськ».
4. Проблематика роману С. Жадана «Інтернат».
5. Образна система роману «Інтернат».
6. «Жіночий» погляд на тему війни: «Доця» Тамари Горіха Зерня.
7. Образи-характери в романі «Доця».
8. Осмислення війни в сучасній українській ліриці.
9. Методика вивчення творів сучасної літератури на тему війни.
10. Підсумки.

Література

1. Голобородько Я. Ді-джей української прози Сергій Жадан. *Слово і Час*. 2010. № 10. С. 100–107.

2. Головченко Н. Про «відмороженого» Пашу Сергія Жадана *Буквоїд*. 2018. 24 травня.
URL:<http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2018/05/24/072033.html>
3. Гончарова К. «5 секунд, 5 днів»: автор роману «Іловайськ» Євген Положий написав нову книгу про життя, війні і справедливості.
URL: <https://styler.rbc.ua/ukr/zhizn/storone-dobra-romana-ilovaysk-evgeniypolozhiy-1471385578.html>.
4. Гребенюк Т. Роман «Доця» Тамари Горіха Зерня: стратегії творення ефекту співпричетності *Studia Ukrainica Posnaniensia*. Том. 8. Вип. 2. С.203-213. URL:
<http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/14716/1/26290-Tekstartykuu-54597-1-10-202101091.pdf>
5. Забужко О. У війни — жіноче обличчя URL:
<https://spektrnews.in.ua/news/u-v-yuni---zh-noche-oblichchya---oksana-zabuzhko/82764>
6. Коцарев О., «Доця»: пригодницький роман про війну, який „проситься” в серіал
URL:https://texty.org.ua/articles/99927/Doca_prygodnyckyj_roman_pro_vijnu_jakuj_prosytsya-99927/
7. Куренная Д. «Ми з моєю героїнею свідомо переїхали в Донецьк» — авторка книги року BBC Тамара Горіха Зерня.
URL:<https://www.radiosvoboda.org/a/30324618.html>
8. Міронова В. Книга про війну, яка вчить людяності. Рецензія на роман «Іловайськ».
URL: http://24tv.ua/ru/kniga_pro_vijnu_yaka_vchit_lyudyanoi_rietsenziya_na_roman_ilovaysk_n641499
9. Петренко Т. Ісусе, синку: «Доця» як месія з Донбасу URL:
<http://www.chytomo.com/isuse-synku-dotsia-iak-mesiia-z-donbasu/>

10. Положій Євген Положій: мені було важливо показати зіткнення цивілізацій – української та російської. URL: <http://www.5.ua/interview/yevhen-polozhii-avtor-knyhy-ilovaisk-meni-bulo-vazhlyvo-pokazaty-zitknenn-ia-tsyvilizatsii-ukrainskoi-ta-rosiiskoi-91409.html>.
11. Положій Євген: «Іловайськ – це метафора безвідповідальності». Громадське ТБ Дніпро. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=hYAdHxScNPE>
12. Стасіневич Є. «Інтернат» Жадана: дорога до тихого дому *Читомо*. 06.09.2017
URL: <https://archive.chytomo.com/news/internat-zhadana-doroga-do-tixogo-domu>
13. Улюра Г. «Інтернат»: Як нам усім не пощастило URL: https://lb.ua/culture/2017/08/23/374692_internat_yak_usim_pos_hchastilo.html
14. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга перша / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 1. 280 с. (*розділ про Сергія Жадана, сс. 218-245*).
15. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Практичне заняття № 5.

Тенденції розвитку сучасної української лірики

(поезія С.Жадана та Ю.Іздрика)

1. Сучасна українська поезія: мотиви, образи, способи художнього самовираження.
2. Лірика Сергія Жадана в контексті творчості митця та сучасної епохи (збірки «Тамплієри», «Господь симпатизує аутсайдерам», «Пливи, рибо, пливи...», «Антенa», «Список кораблів», «Псалом авіації», «Скрипниківка»).
3. Концепція ліричного героя в поезіях Сергія Жадана.
4. Постмодернізм творчості Юрія Іздрика: іронія, інтертекст, філософічність.
5. Поетика збірок Юрія Іздрика «Ліниві і ніжні», «Меланхолії».
6. Інтимна лірика Сергія Жадана та Юрія Іздрика: нові формати поетичних висловлювань про любов.
7. Методичні аспекти вивчення сучасної лірики в закладах ЗСО.
8. Підсумки.

Література

1. Бадін Є. Ворожіння на слові. Про поезію Сергія Жадана. *Березіль*. 2011. № 9-10. С. 34–39.
2. Березовчук Л. Творчий портрет Сергія Жадана в інтер'єрі літературно-художньої політики
URL: <http://www.liter.net/=/Zhadan/bereza.html>.
3. Біла А. Від ломки до ломки: лірика Сергія Жадана 28.02.2021
URL: <https://md-eksperiment.org/post/20210228-vid-lomki-do-lomki-lirika-sergiya-zhadana>
4. Бойцун І., Мухаметзянова М. Міські акварелі Сергія Жадана. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. Київ, 2013. № 2. Ч. II. С.5–10.

5. Галич У. «Не вмер молодим? То живи молодим»: меланхолійна екзистенція Юрія Іздрика (рец. на кн.: Іздрик Ю. Меланхолії. Львів: Видавництво Старого Лева, 2019)
URL: <https://starylev.com.ua/blogs/ne-vmer-molodym-zhyvy-molodym-melanholiyna-ekzystenciya-yuriya-izdryka>
6. Іздрик Ю. Меланхолії. Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. 312 с.
7. Коваленко О. Мотиви дороги (рух і процесуальність) у поезії Сергія Жадана (на матеріалі збірки «Цитатник»). Магістеріум. Літературознавчі студії. Випуск 38. 2010. С. 90–93.
8. Пастух Б. Міські пасторалі Сергія Жадана. *Буквоїд*. URL : <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2012/03/07/120646.html>
9. Пастух Б. Про дві лінії розвитку сучасної української лірики. *Слово і Час*. 2015. № 3. С. 70–76.
10. Сергій Жадан. Скрипниківка. Чернівці: Видавець Померанцев Святослав, 2023. 144 с.
11. Харчук Р. Синусоїда Іздрика
URL:<https://zbruc.eu/node/113526>
12. Шаф О. Біблійний дискурс у творчості Сергія Жадана: концептуальність та функціональність:
URL:<http://ukrsence.com.ua/zmist-zhurnalu/ukra%D1%97nskijsmisl-1-2012/biblijniy-diskurs-u-tvorchosti-sergiya-zhadana-konceptualnist-tafunkcionalnist/>
13. REСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга перша / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 1. 280 с. (розділ про Сергія Жадана, сс. 218-245).
14. REСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 2. 264 с. (розділ про Юрія Іздрика, сс. 8-59).

15. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
16. 11 клас. Українська література. Сучасна українська література: поезія двотисячних *Всеукраїнська школа онлайн*
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ghtqAQ0k0Uo>

Практичне заняття № 6.

Творчість українських поетес останнього десятиліття

1. Особливості розвитку сучасної «жіночої» лірики (М. Савка, М. Кіяновська, Г. Крук, А. Малігон, Власта Власенко, К. Бабкіна, І. Цілик та ін.).
2. Світ сучасної жінки в поезії Мар'яни Савки (збірки «Оптика Бога», «Радуйся, жінко»).
3. Головні мотиви і поетика збірки Мар'яни Савки «Радуйся, жінко».
4. Філософізм поезії М. Кіяновської (збірки «373», «Бабин Яр. Голосами»).
5. Художнє осмислення історії Бабиного Яру в однойменній збірці М. Кіяновської.
6. Міфологізм поетичного мислення Власти Власенко (збірка «Афіни»).
7. Тема війни в ліриці сучасних українських поетес (Галина Крук, Катерина Калитко, Катерина Бабкіна, Вікторія Амеліна, Тетяна Власова та ін.).
8. Підсумки.

Література

1. Галич У. На дні карпатського океану (про збірку «Афіни» Власти Власенко) *Збруч*. 2021. 28 січня URL:<https://zbruc.eu/node/110277>
2. Гальчук О. Антична топіка в сучасній українській поезії: [на прикладі творчості В. Базилевського та М. Кіяновської] *Вісник*

Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Філологія. 2017. № 76. С. 7-13.

URL:<https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/8994/8523>

3. Голобородько Я. Артикулювання неотону. Лірична трансмісія Мар'яни Савки
URL:<https://detector.media/withoutsection/article/59189/2011-01-15-artykulyuvannya-neotonu-lirychna-transmisiya-maryany-savky/>
4. Голобородько, Я. Ю. Тембри ліричного вокалу: (про Маріанну Кіяновську та Мар'яну Савку) *Кур'єр Кривбасу*. 2008. № 226/227. С. 247-256.
5. Голод Р. Дефіцитні «Згарди» (Власта Власенко. Згарди) *Слово і час*. Київ, 2019. № 8. С. 118 – 123.
6. Котик-Чубінська М. Багатоголосся поезії Маріанни Кіяновської *ЛітАкцент* – світ сучасної літератури: сайт
URL:<http://litakcent.com/2013/04/03/bahatoholossja-poeziji-marianny-kijanovskoj/>
7. Коцарев О. Монологи масових розстрілів *День*. 2017. 18-19 серп. (№ 145/146). С. 31. Рец. на кн.: Бабин Яр: [поезії] Київ: Дух і Літера, 2017. 112 с.
8. Кузьма О. Міфологізм збірки «Афіни» Власти Власенко *Науковий вісник УжНУ. Серія Філологія*. Ужгород, 2023. Вип. 1 (49). С.64-70.
9. Левус М. Візуальна збірка поезій Мар'яни Савки «Оптика Бога»
URL:<https://bookforum.ua/p/vizualna-zbirka-poezij-mar-yany-savky-optyka-boga>
10. Тарас Пастух. Поезія в час війни
URL:<https://zbruc.eu/node/112646>
11. Урись Т. Мотив як маркер модусу національної ідентичності в сучасній українській поезії *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. Випуск 2 (36). 2016 р. С. 253-256.

12. Харлан Г. Під прицілом «Оптики Бога».
URL: <https://starylev.com.ua/blogs/pid-prycilom-optyky-boga>
13. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 2. 264 с. (розділ про Маріанну Кіяновську, сс. 60-85).
14. REСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга третя / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 3. 296 с. (розділ про Мар'яну Савку, сс.182-207).
15. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
16. 11 клас. Українська література. Сучасна українська література: поезія двотисячних *Всеукраїнська школа онлайн*
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ghtqAQ0k0Uo>

Практичне заняття № 7.

Розвиток сучасної української драми

1. Особливості розвитку сучасної української драми.
2. Драматургія Неди Нежданої: тематика, жанрова своєрідність, стиль.
3. Поетика драм Неди Нежданої («І все-таки я тебе зраджу», «Угода з ангелом, або Пророкування минулого», «Голос тихої безодні»).
4. Експериментальний театр Павла Ар'є: постмодерністські пошуки (драми «Баба Прися, або на початку та наприкінці часів», «Людина в підвішеному стані»)

5. Екологія душі в драмі «Баба Прися, або на початку та наприкінці часів» Павла Ар'є.
6. Сучасна історична драматургія: тематика, художні шукання.
7. «Маріупольська драма» О. Гавроша: тема колективної пам'яті.
8. Розвиток сучасної кінодраматургії (Наталка Ворожбит (серіал «Піймати Кайдаша»), екранізація сучасних романів («Віддана» за твором «Фелікс Австрія»).
9. Вивчення сучасних драматургічних текстів у закладах ЗСО.
10. Підсумки.

Література

1. Бондарєва О. Маріупольська драма: меморативні практики, свідчення, ідентичність, театральний код *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія*. 2023. Вип. 28. С. 32-57.
URL:https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45754/1/O_Bondareva_VMDUF_28_FUFKM.pdf
2. Бондарєва О. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання: монографія. Київ: "Четверта хвиля", 2006. 512 с.
3. Вірченко Т. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010-х років: Дискурс, еволюція, типологія: монографія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. 336 с.
4. Горболіс Л. Образи п'єси Павла Ар'є «На початку та наприкінці часів»: інтермедіальний вектор дослідження
URL: <https://eesa-journal.com/2019/10/08/obrazi-pyesi-pavla-arye-na-pochatku-i-naprikinci-chasiv-intermedialnij-vektor-doslidzhennya/>
5. Наталка Ворожбит: «Я люблю тексти, що вибивають глядача з зони комфорту»

URL:<https://elle.ua/ludi/interview/ya-lyublyu-teksti-shcho-vibivayut-glyadacha-z-zoni-komfortu-natalya-vorozhbit/>

6. Неда Неждана: «Я вірю в театральну революцію» *ЛітАкцент*. 12.02.2010
URL:<http://litakcent.com/2010/02/12/neda-nezhdana-ja-virju-v-teatralnu-revoljuciju-2/>
7. Трофименко Тетяна. «Прокинусь – а це лише дурний сон»: (Павло Ар'є)
URL:<https://web.archive.org/web/20160508010133/http://litakcent.com/2010/09/29/prokynus-%E2%80%93-a-ce-lyshe-durnyj-son-buv-s/>
8. Павло Ар'є: драматургія готова (розмовляв Іван Непогора) *Збруч*. 17.07.2014 URL:<https://zbruc.eu/node/24671>
9. Шаповал М. Інтертекст у світлі рампи: міжтекстові та міжсуб'єктні реляції української драми: монографія. Київ: Автограф, 2009. 352 с.
10. Мірошниченко Н. «Часопростір» новітньої української драми від минулого до майбутнього / Часопростір. Антологія сучасної української історичної драми: збірка п'єс. Київ: Саміт-книга, 2020. С.4-10.
11. Часопростір. Антологія сучасної української історичної драми: збірка п'єс. Київ: Саміт-книга, 2020. 512 с.
12. Портал сучасної української драматургії
URL:<https://ukrdramahub.org.ua/>
13. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Практичне заняття № 8.

Література Закарпаття початку ХХІ ст.

1. Тематика останніх прозових видань М. Дочинця («Різнотрав'я. Гербарій саду життя», «Золотий час. Одкровення карпатського знатника», «Діти папороті», «Чарунки днів», «Ескізи на павутинні» та ін.).
2. Філософізм книг М. Дочинця («Різнотрав'я. Гербарій саду життя», «Чарунки днів», «Ескізи на павутинні»).
3. Ідейно-художня своєрідність прози А. Любки.
4. Поетика роману А. Любки «Твій погляд, Чіо-Чіо-сан».
5. О. Гаврош: новаторство прози для дітей («Врятувати Тараса Шевченка», «Казки для Елізи», «Замок любові»).
6. Творчі здобутки сучасної закарпатської поезії.
7. Закарпатське сучасне письменство: специфіка вивчення на уроках літератури рідного краю.
8. Підсумки.

Література

1. Андій Любка: «Під час писання «Твій погляд, Чіо-Чіо-сан» я ходив на прийом до психотерапевта» (розмову вела Ольга Ткаченко)
URL:<https://nasze-slowo.pl/andrij-lyubka-pid-chas-pisannya-tvij-poglyad-chio-chio-san-ya-hodiv-na-prijom-do-psihoterapevta/>
2. Дочинець Мирослав: «У творчості мене цікавить не правда історії, а правда серця» (Запитував Сергій Козак) *Літературна Україна*. 2013. № 47 (5526). 5 грудня. С.10-11.
3. Жила С. Концепція вічного буття національної людини й національного світу за романом «Вічник» Мирослава Дочинця / Жила С., Лілік О. Художній світ сучасної української літератури:

- навч. посібник. Чернігів: Видавництво «Десна Поліграф», 2017. С.179-195.
4. Жила С. Фольклорні поля в романі Мирослава Дочинця «Вічник» / Жила С., Лілік О. Художній світ сучасної української літератури: навч. посібник. Чернігів: Видавництво «Десна Поліграф», 2017. С.196-207.
  5. Іщенко О. Проза Мирослава Дочинця: проблематика і поетика. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2020. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Ischenko_Olena/Proza_Myroslava_Dochyntsia_problematyka_i_poetyka/
  6. Корба Г. Андрій Любка: іноді романи треба висиджувати, як квочка: інтерв'ю з письменником *BBC NEWS / Україна*: 2018. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian>
  7. Коцарєв О. Андрій ЛЮБКА: «Три книжки, які раджу прочитати» *День*. Київ, 2015. URL: <http://day.kyiv.ua/uk/article/media-ukrayinci-chytayte/andriy-lyubkatry-knyzhky-yaki-radzhu-prochytaty>
  8. Несподіваний і загадковий Андрій Любка : інтелект-реліз / укладач Н. Фенько; Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олеся Гончара. Полтава, 2021. 16 с. URL: <https://libgonchar.org/images/pdfs/andrylubka.pdf>
  9. Шелухін В. Андрій Любка. *Саудаде Літературна Україна*. 2018. 4 жовт. С. 7.
  10. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Практичне заняття № 9.

Сучасна українська есеїстика

1. Особливості розвитку сучасної есеїстики (О. Забужко, Ю. Андрухович, Т. Прохасько, А. Любка та ін.).
2. Проблематика книги «І знову я влізаю в танк» О. Забужко.
3. Есеїстика Тараса Прохаська («Так, але...»).
4. Жанр тревелогу в сучасній українській літературі (М. Кідрук, І. Карпа, А. Чапай, О. Гаврош, А. Любка та ін.)
5. «У пошуках варварів...» А. Любки: риси літературного тревелогу.
6. Підсумки.

Література

1. Галич У. Найгарніші руїни, або У пошуках утраченої Галичини (рец. на кн.: Прохасько Т. *Так, але... Чернівці: Meridian Czernowitz, 2019. 152 с.*) URL: <https://zbruc.eu/node/110856>
2. Гнатюк М. М. Жанрово-тематична парадигма сучасної есеїстики *Літературознавчі студії: зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2015. Вип. 1(1). С. 96-104.* URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lits_2015_1\(1\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lits_2015_1(1)_13)
3. Есеїстика [Електронний ресурс]: наук.-допом. бібліогр. список літ. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека; уклад. Л. Дейнека. Електрон. текст. дані. Луцьк, 2020. 51 назва. URL: <http://194.44.187.2/eljournal/1/eseistyka.pdf>
4. Коваль Н. «Не давати риби, а давати вудку»: Тарас Прохасько про написання есеїв URL: <https://chytomo.com/ne-davaty-ryby-a-daty-vudku-tarasa-prokhasko-pro-napysannia-eseiv/>
5. Шевченко Т. Есеїстика українських письменників як феномен літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 584 с. URL:

https://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko_Tetiana_Mykolaivna/Ese_istyka_ukrainskykh_pysmennykiv_iak_fenomen_literatury_kintsia_Kh_Kh_pochatku_KhKhI_st/

6. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 1. *(розділ про Оксану Забужко, сс. 246-275)*.
7. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. Кн. 2. 264 с. *(розділ про Тараса Прохаська, сс.188-233)*.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин стац./заочн.
1	Законспектувати основні тези монографії Тамари Гундорової «Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн» (Київ: Критика, 2013. 344 с.)	10/20
2	Опрацювати матеріал про риси постмодерністської естетики за посібником: Гребенюк Т. Художня культура українського постмодернізму (на матеріалі сучасної прози): навч. посібник. Запоріжжя, 2007. 136 с.)	10/20
3	Ведення читацького щоденника (опрацювання художніх текстів, обов'язкових для складання іспита)	40/50
4	Опрацювати твори закарпатських письменників (М. Дочинець, А.Любка, О. Гаврош, І. Ліхтей, М. Нейметі та ін.).	14/24
5	Опрацювати тему «Сучасна історична українська драматургія» (за виданням: Часопростір. Антологія сучасної української історичної драми: збірка п'єс. Київ: Саміт-книга, 2020. 512 с.).	10/10

6	Неформальна освіта на онлайн-платформах: Курс «Як читати модерністські та постмодерністські твори» URL:https://prometheus.org.ua/	10/10
	Разом	94/134

СПИСОК ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ
ДЛЯ ПРОЧИТАННЯ ІЗ КУРСУ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ»

ПРОЗА

Марія Матіос. «Майже ніколи не навпаки», «Букова земля».

Сергій Жадан. «Інтернат».

Євген Положій. «Іловайськ».

Юрій Винничук. «Аптекарь», «Танго смерті».

Тарас Прохасько. «НепрОсті».

Марина Гримич. «Клавка», «Юра».

Макс Кідрук. «Заирни в мої сні» (або «Доки світло не згасне»).

Тамара Горіха Зерня. «Доця».

Таня Малярчук «Забуття».

Галини Пагутяк. «Записки Білого Пташка», «Кіт з потонулого будинку».

Софія Андрухович. «Фелікс Австрія».

Катерина Калитко. «Земля Загублених, або Маленькі страшні казки».

Мирослав Дочинець. «Світло семи днів: Маленькі історії для душі», «Різотрав'я. Гербарій саду життя», «Золотий час. Одкровення карпатського знатника», «Діти папороті», «Чарунки днів», «Ескізи на павутинні».

Олександр Гаврош. «Врятувати Тараса Шевченка», «Казки для Елізи», «Замок любові».

Андрій Любка. «Твій погляд, Чіо-Чіо-сан».

ПОЕЗІЯ

Сергій Жадан. Збірки «Тамплієри», «Господь симпатизує аутсайдерам», «Пливи, рибо, пливи...», «Антенa», «Список кораблів».

Юрій Іздрик. Збірки «Ліниві і ніжні», «Меланхолії».

Мар'яна Савка. Збірки «Оптика Бога», «Радуйся, жінко».

Маріанна Кіяновська. Збірки «До ЕР», «373», «Живі перетворення»,
Бабин Яр. Голосами».

Власта Власенко. Збірки «Згарди», «Афини».

Поет ХХІ ст. на вибір («Поет, творчість якого я рекомендую»)

ДРАМА

Неда Неждана. Драми «І все-таки я тебе зраджу», «Угода з ангелом,
або Пророкування минулого», «Голос тихої безодні».

Павло Ар'є. Драми «Баба Пріся, або на початку та наприкінці
часів», «Людина в підвішеному стані».

Олександр Гаврош. «Маріупольська драма».

Кінодраматургія. *Серіал «Піймати Кайдаша»* (за сценарієм
Н. Ворожбит»). *Фільм «Віддана»* (2020) (за мотивами роману
С. Андрухович «Фелікс Австрія»).

ЕСЕЇСТИКА

Оксана Забужко. «І знову я влізаю в танк».

Тарас Прохасько. «Так, але...».

Андрій Любка. «Саудаде».

ТРЕВЕЛОГ (одна книга на вибір).

Макс Кідрук. «Подорож на Пуп Землі».

Артем Чапай. «Авантюра XL».

Андрій Любка. «У пошуках варварів...»

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ІСПИТ ІЗ КУРСУ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ»

1. Основні тенденції розвитку української літератури початку ХХІ століття.
2. Риси постмодернізму в сучасній українській літературі.
3. Чорнобильська трагедія та український літературний постмодерн.
4. Мультикультурність, постколоніалізм, фемінізм, неоміфологізм як постмодерністські концепти в літературі ХХІ ст.
5. Тема війни в сучасному українському літературному дискурсі.
6. Методичні аспекти вивчення літератури початку ХХІ ст. в ЗЗСО.
7. Головні особливості сучасної української прози: тематика, проблематика, стильові шукання.
8. Феномен «жіночої прози» в літературі останніх десятиліть (О. Забужко, М. Гримич, С. Андрухович, І. Роздобудько, Г. Пагутяк, Н. Гербіш, Т. Малярчук, Є. Кононенко, К. Калитко та ін.).
9. Проза Марії Матіос: проблематика і поетика.
10. Художня рецепція травматичних досвідів у романі «Майже ніколи не навпаки» М. Матіос.
11. Образи-характери в романі «Майже ніколи не навпаки» М. Матіос.
12. Художній світ роману «Букова земля» М. Матіос.
13. Творче освоєння теми війни в сучасній літературі («Інтернат» С. Жадана, «Доця» Тамари Горіха Зерня).
14. Проблематика роману С. Жадана «Інтернат».
15. «Доця» Тамари Горіха Зерня: ідейний зміст, образна система, поетика.
16. «Іловайськ: розповіді про справжніх людей» Є. Положія: художня рецепція теми війни.

17. Поетика постмодернізму у творах Юрія Винничука («Танго смерті», «Аптекарь»).
18. Композиція, образна система роману Ю.Винничук «Танго смерті».
19. Проблематика й поетика прози Т. Прохаська.
20. Роман «НепрОсті» Т. Прохаська: художнє вивчення міфології Карпат.
21. Творчість Макса Кідрука: жанровий діапазон, проблематика, концепція героя.
22. Художній світ романістики М. Кідрука («Зазирни в мої сни», «Доки світло не згасне»).
23. Роман Марини Гримич «Клавка»: художня реконструкція літературного життя в радянські часи.
24. Типологія людських характерів у романі «Фелікс Австрія» С. Андрухович.
25. Феміністична проблематика роману «Фелікс Австрія» С. Андрухович.
26. Проблематика роману «Забуття» Т. Малярчук.
27. Творча реконструкція постаті Василя Липинського в романі «Забуття» Т. Малярчук.
28. Проза Г. Пагутяк («Записки Білого Пташка», «Кіт з потонулого будинку» та ін.).
29. Екзистенційна проблематика книги «Земля Загублених, або Маленькі страшні казки» К. Калитко.
30. Сучасна закарпатська проза (творчість М. Дочинця, А. Любки).
31. Філософізм книг М. Дочинця «Світло семи днів: Маленькі історії для душі», «Різнотрав'я. Гербарій саду життя».

32. Тематика збірок М. Дочинця «Золотий час. Одкровення карпатського знатника», «Діти папороті», «Чарунки днів», «Ескізи на павутинні».
33. Творчі горизонти Андрія Любки.
34. Поетика роману А. Любки «Твій погляд, Чіо-Чіо-сан».
35. Сучасна українська поезія: мотиви, образи, художня мова.
36. Осмислення теми війни в сучасній українській ліриці.
37. Головні мотиви лірики С. Жадана (збірки останнього десятиріччя).
38. Лірика Сергія Жадана в контексті творчості митця та сучасної епохи (збірки «Тамплієри», «Господь симпатизує аутсайдерам», «Пливи, рибо, пливи...», «Антенa», «Список кораблів»).
39. Постмодернізм творчості Юрія Іздрика: іронія, інтертекст, філософічність.
40. Поетика збірки Ю. Іздрика «Линиві і ніжні».
41. Світ сучасної жінки в поезії Мар'яни Савки (збірки «Оптика Бога», «Радуйся, жінко»).
42. Головні мотиви і поетика збірки Мар'яни Савки «Радуйся, жінко».
43. Філософізм поезії М. Кіяновської (збірки «373», «Бабин Яр. Голосами»).
44. Художнє осмислення історії Бабиного Яру в однойменній збірці М. Кіяновської.
45. Поезія Власти Власенко (збірки «Зґарди», «Афини»).
46. Міфологізм поетичного світу Власти Власенко.
47. Сучасний поет, вірші якого я рекомендую прочитати.
48. Особливості розвитку сучасної української драми.
49. Драматургія Неди Нежданої.

50. Поетика драм Неди Нежданої («І все-таки я тебе зраджу», «Угода з ангелом, або Пророкування минулого», «Голос тихої безодні»).
51. Образи-характери у драматургії Неди Нежданої.
52. Експериментальний театр Павла Ар'є: постмодерністські пошуки (драми «Баба Прися, або на початку та наприкінці часів», «Людина в підвішеному стані»)
53. Екологія душі в драмі «Баба Прися, або на початку та наприкінці часів» Павла Ар'є.
54. Поетика п'єси «Людина в підвішеному стані» Павла Ар'є.
55. Наталка Ворожбит та її роль у розвитку сучасної кінодраматургії.
56. Інтерпретація класики в серіалі «Піймати Кайдаша» (за сценарієм Н. Ворожбит»).
57. Фільм «Віддана»: специфіка екранізації роману «Фелікс Австрія» С. Андрухович.
58. Творчі здобутки сучасної закарпатської поезії.
59. Закарпатське сучасне письменство: методика вивчення на уроках літератури рідного краю.
60. Розвиток сучасної есеїстики (О. Забужко, Ю. Андрухович, Т. Прохасько, А. Любка).
61. Проблематика книги «І знову я влізаю в танк» О. Забужко.
62. Есеїстика Тараса Прохаська («Так, але...»).
63. Жанр тревелогу в сучасній українській літературі (М. Кідрук, І. Карпа, А. Чапай, О. Гаврош, А. Любка та ін.)
64. «У пошуках варварів...» А. Любки: риси літературного тревелогу.

Тестові завдання для самоперевірки

Із якого твору подано уривок: "...Четверо молодих чоловіків сидять у схроні, прислухаються до гавкоту, потім, презирнувшись, палять якісь папери, з продухвини виповзає дим. Відтак вони перевдягаються у чисті сорочки і моляться. Моляться не разом, а кожен окремо, і молитви їхні різними мовами..."

- А «Клавка» М. Гримич
- Б «Інтернат» С. Жадана
- В «Танго смерті» Ю. Винничука
- Г «Амадока» С. Андрухович

Перу Марії Матіос НЕ належить твір

- А "Танго смерті"
- Б "Майже ніколи не навпаки"
- В «Черевички Божої Матері»
- Г «Букова земля»

У якому творі сучасної літератури події відбуваються на Донбасі протягом трьох зимових днів 2015 року?

- А «Майже ніколи не навпаки» М. Матіос
- Б «Інтернат» С. Жадана
- В «Танго смерті» Ю. Винничука
- Г «Фелікс Австрія» С. Андрухович

Життя родин Чев'юків, Кейванів, Варварчуків описано у творі

- А «Фелікс Австрія» С. Андрухович
- Б «Інтернат» С. Жадана
- В "Майже ніколи не навпаки" М. Матіос
- Г «Букова земля» М. Матіос

До якого твору сучасної літератури додано таку цитату з електронних листів до автора (наведена на форзаці книги):

«...нема понад правду, яку ховає серце. І нема понад любов, що глибша глибокої ночі. Та немає глибшої ночі, ніж людська душа»

А Фелікс Австрія» С. Андрухович

Б «Майже ніколи не навпаки» М. Матіос

В «Клавка» М. Гримич

Г «Доця» Тамари Горіха Зерня

У назві твору якого автора фігурує танець, зображений на картині?

А С. Жадана

Б Ю. Іздрика

В Ю. Винничука

Г Т. Прохаська

Хто із сучасних учених-літературознавців досліджує український літературний постмодернізм через призму чорнобильського дискурсу?

А М. Наєнко

Б Р. Семків

В Т. Гундорова

Г Є. Стасіневич

Мирослав Дочинець став лауреатом Національної премії України імені Тараса Шевченка за романи

А "Гірчичне зерно", "Криничар"

Б "Криничар", "Горянин"

В "Горянин", "Гірчичне зерно"

Г "Горянин", "Світован"

Кого із сучасних прозаїків називають батьком «чорного» українського гумору?

Б. Жолдака

Ю. Винничука

Ю. Андруховича

Т. Прохаська

Автор романів «Клавка», «Юра», «Лара» - це

А М. Гримич

Б М. Матіос

В С. Андрухович

Г К. Калитко

Хто із сучасних українських прозаїків є за фахом інженером-енергетиком, активним мандрівником і розробником жанру технотрилера?

А Ю. Винничук

Б А. Любка

В М. Кідрук

Г Т. Прохасько

Із творчістю якого іноземного автора порівнюють доробок закарпатського письменника Мирослава Дочинця?

А Хосе Борхеса

Б Мілана Кундери

В Паоло Коельйо

Г Марсея Пруста

У цій книзі розповідається про п'ятирічного хлопчика Тео, в якого під час операції на 36 секунд зупиняється серце. Хоч лікарям і вдалося витягнути хлопчика зі стану клінічної смерті, з хлопчиком після операції починає відбуватись щось надприродне.

Що це за твір?

А "Зазирни у мої сни" Макса Кідрука

Б "Хлібне перемир'я" Сергія Жадана

В "Аптекарь" Юрія Винничука

Г «Юра» Марини Гримич

Персонажу якого роману належить цей внутрішній монолог:

«Можна ходити в краденому секонді й почуватися королем світу, а можна мати хорошу теплу куртку й бути товстим, нікому не потрібним мудаком, думає він про своє. І чому, думає, я зі своїми ніколи про це не говорю. Надиктовую їм усі ці мудацькі диктанти,

вбиваю в голови складні й незрозумілі приклади, вчу правил, які їм ніколи не згодяться. Вчу говорити без помилок. А ось просто говорити, говорити так, щоб тебе чули й розуміли, — не вчу. Та й сам не вмію»?

- А "Аптекарь" Юрія Винничука
- Б «Юра» Марини Гримич
- В «Інтернат» Сергія Жадана
- Г «Горянин» Мирослава Дочинця

Готичну прозу в сучасному українському письменстві розвиває:

- А М. Матіос
- Б С. Жадан
- В М. Гримич
- Г Г. Пагутяк

Аделя, Стефанія, доктор Ангер – це персонажі роману

- А «Фелікс Австрія» Софії Андрухович
- Б «Клавка» Марини Гримич
- В «Букова земля» Марії Матіос
- Г «Доця» Тамари Горіха Зерня

Із якого роману сучасного автора подано уривок: *«Карі очі зберігали вираз неспокійної розгубленості, проте безутішного болю, як п'ять днів тому, коли Марк перестрів її посеред шкільного коридору й уперше побачив синці, не було. Біль повністю не зник, лише трохи вицвів, пересунувшись кудись у глибину очей»?*

- А «Букова земля» Марії Матіос
- Б «Не озирайся і мовчи» Макса Кідрука
- В «Доця» Тамари Горіха Зерня

Г «Інтернат» Сергія Жадана

Образ Василя Липинського творчо змальовано в романі

А «Забуття» Т. Малярчук

Б «Фелікс Австрія» Софії Андрухович

В «Непрості» Т. Прохаська

Г «Клавка» Марини Гримич

Автором поетичної збірки «Ліниві і ніжні» є

А С. Жадан

Б К. Калитко

В М. Кіяновська

Г Ю. Іздрик

Маріанна Кіяновська стала лауреатом Шевченківської премії за збірку:

А «Міфотворення»

Б «373»

В «ДО ЕР»

Г «Бабин Яр. Голосами»

Хто із сучасних поетес закликає: "Радуйся, жінко!"?

А Маріанна Кіяновська

Б Мар'яна Савка

В Галина Крук

Г Катерина Калитко

Із якого твору уривок: *"Страх — штука невидима, але всеохопна: ніби й не бачиш жодної загрози, довкола тихо, і навіть небо вгорі відблискує металевими пластинами, а ось саме лише*

усвідомлення, що ти на прицілі і що в'їбати може будь-якої миті, незалежно від кольорів і рухів у небі, робить цю всю ситуацію незатишною, і хочеться далі сидіти із заплющеними очима й рахувати, скажімо, до ста, доки від тебе відійдуть усі довколишні монстри"?

А «Інтернат» С. Жадана

Б «Аптекарь» Ю. Винничука

В "Зазирни у мої сни" Макса Кідрука

Г «Коханці юстиції» Ю. Андруховича

Авторка збірок «Згарди» та «Афини»

А Власта Власенко

Б Галина Крук

В Катерина Калитко

Г Вікторія Амеліна

Із якого твору подано цитату: *"Доця поволі обмиває Дмитрика теплою рум'янковою водою, не перестаючи гладити зморщену шкіру. Це не гріх. Гріх — не уважити останню волю того, в кого завтра волі вже не буде ніякої.— Одній лиш тобі, Доцько, скажу правду... Лиш тобі... Іду в глинку через Петруню Варварчукову. Любилися ми, поки Іван був на війні. Так любилися, що аж...І колись, як зможеш, перекажи Петруні, що за другу не вмер би, навіть, якби гриз зубами камінь. А за неї таки, видиш, умираю..."*

А «Коханці юстиції» Ю. Андруховича

Б «Майже ніколи не навпаки» М. Матіос

В «Юра» Марини Гримич

Г «Горянин» Мирослава Дочинця

«Записки білого пташка», «Захід сонця в Урожі», «Книгоноші з Королівства» - це твори

А Марії Матіос

Б Неди Неждани

В Галини Пагутяк

Г Катерини Калитко

Біографія Лесі Українки творчо переосмислюється в драмі

А «І все-таки я тебе зраджу» Неди Неждани

Б «Баба Прися, або на початку та наприкінці часів» Павла Ар'є

В «Голос тихої безодні» Неди Неждани

Г «Людина в підвішеному стані» Павла Ар'є

Автором вистави «Маріупольська драма» є

А Андрій Любка

Б Павло Ар'є

В Олександр Гаврош

Г Неда Неждана

"І знову я сідаю в танк" - це есеїстика:

А Оксани Забужко

Б Тараса Прохаська

В Юрія Андруховича

Г Андрія Любки

ТЕМАТИКА ЕСЕ (НА МАТЕРІАЛІ КУРСУ)

Висвітліть у форматі есе ваш погляд на одну із поставлених проблемних питань:

1. *Лірика - один із наймобільніших літературних родів, адже вона найшвидше реагує на соціальні, культурні, духовні запити людей. Як ви думаєте, на які запити українського читача реагує сучасна поезія?*
2. *Усі персонажі саги "Майже ніколи не навпаки" М.Матіос - людські характери, вихоплені із самого виру життя. Кому ви найбільше співчуваєте у творі і чому? А кого засуджуєте? Чи можливе щастя у світі, де майже ніколи не навпаки?*
3. *Паша із роману "Інтернат" С.Жадана постає на початку твору як людина без усвідомленої ідентичності, без розуміння себе. Чим став для персонажа шлях до інтернату за племінником Сашком?*
4. *Життєва філософія від Мирослава Дочинця. Оформіть у вигляді чек-листа, коротко зазначивши основні поради від письменника, які ви взяли для себе.*
5. *Як ви розумієте символіку назви роману Ю.Винничука "Танго смерті"? Чи доречною є така назва? І яку назву запропонували б ви?*
6. *Макс Кідрук є типом письменника, який уміє робити промоцію своєї продукції. Чи вважаєте ви, що сучасні автори без промоції не будуть успішними? Чи секрет успіху криється в іншому?*

7. Чому книга «Бабин Яр. Голосами» Маріанни Кіяновської, на ваш погляд, отримала Шевченківську премію?
8. Розкрийте проблему «митець у часи війни» на прикладі одного із сучасних письменників.
9. Які життєві принципи Юрія Іздрика (за поезіями автора)?
10. Чи існує сучасна українська драматургія? І як драматургічні тексти зробити популярними для сучасного глядача/читача?

ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст.: навч. посіб. у 3 т. / за ред. В. І. Кузьменко. Київ: Академвидав, 2013–2017.
2. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2008. 248 с.

Допоміжна література

1. Бондарева О. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання: монографія. Київ: «Четверта хвиля», 2006. 512 с.
2. Вірченко Т. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010-х років: Дискурс, еволюція, типологія: монографія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. 336 с.
3. Гнатюк М. М. Жанрово-тематична парадигма сучасної есеїстики *Літературознавчі студії: зб. наук. пр.* / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2015. Вип. 1(1). С. 96-104. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lits_2015_1\(1\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lits_2015_1(1)_13)
4. Гребенюк Т. Художня культура українського постмодернізму (на матеріалі сучасної прози): навч. посібник. Запоріжжя, 2007. 136 с.
5. Гундорова Т. Майдан як симптом: травма, рана і крипта. Критика. 2014. URL: <https://krytyka.com/ua/articles/maydan-yak-symptomtravma-rana-i-krypta>
6. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ: Критика, 2013. 344 с.
7. Есеїстика [Електронний ресурс]: наук.-допом. бібліогр. список літ. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека; уклад. Л. Дейнека. Електрон. текст. дані. Луцьк, 2020. 51 назва. URL: <http://194.44.187.2/eljournal/1/eseistyka.pdf>

8. Жила С., Лілік О. Художній світ сучасної української літератури: навч. посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 372 с.
9. Книжки незламності. Двадцять видань, присвячених війні в Україні *Детектор Медіа* 19 березня 2023
[URL:https://ms.detector.media/trendi/post/31437/2023-03-19-knyzhky-nezlamnosti-dvadtsyat-vydan-prysvyachenikh-viyni-v-ukraini](https://ms.detector.media/trendi/post/31437/2023-03-19-knyzhky-nezlamnosti-dvadtsyat-vydan-prysvyachenikh-viyni-v-ukraini)
10. Кузьма О. Міфологізм збірки «Афіни» Власти Власенко *Науковий вісник УжНУ. Серія: Філологія*. Ужгород, 2023. Вип. 1 (49). С. 64–70.
11. Котинська К. Львів: перечитування міста. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 240 с.
12. Левченко І. Голокост і література: тексти як свідчення доби. *Читомо*. 2016. URL:<http://surl.li/echut>.
13. Лиховид І. Акаунти письменників, телеграм-чати героїв та поетичні марафони: які креативні «фішки» на уроках літератури зацікавлять учнів читанням *Нова українська школа (сайт)*. 1 лютого 2023. URL: <https://nus.org.ua/articles/akaunty-pysmennyykiv-telegram-chaty-geroyiv-ta-poetychni-marafony-yaki-kreatyvni-fishky-na-urokah-literatury-zatsikavlyat-uchniv-chytanniam/>
14. Поліщук Я. Гібридна топографія. Місця й не-місця в сучасній українській літературі. Чернівці: Книги XXI, 2018. 272 с.
15. Програми з української літератури. 10-11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
16. Пухонська О. Поза межами бою. Дискурс війни в сучасній літературі. *Discursus*. 2022. 288 с.
17. Пухонська О. Посттоталітарна пам'ять у сучасній літературній інтерпретації: українська версія. *Науковий вісник Ужгородського*

- університету. Серія «Філологія». Ужгород. Говерла. 2016. Вип. 2. С.214–218.
18. Слапчук В. Війна як дискурс. *ЛітАкцент*. URL: <http://litakcent.com/2015/02/17/vijna-jak-dyskurs/>.
  19. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Київ: ArtHuss, 2021. 228 с.
  20. Трофименко Тетяна. Як не треба писати рецензії. Конспект лекції. URL: <http://litakcent.com/2020/03/16/yak-ne-treba-pisati-retsenziyi/>
  21. Часопростір. Антологія сучасної української історичної драми: збірка п'єс. Київ: Саміт-книга, 2020. 512 с.
  22. Шевченко Т. Есеїстика українських письменників як феномен літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 584 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko_Tetiana_Mykolaivna/Eseistyka_ukrainskykh_pysmennykiv_iak_fenomen_literatury_kintsia_Kh_Kh_pochatku_KhKhI_s/
  23. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.
  24. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга перша / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 280 с.
  25. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 264 с.
  26. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга третя / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 296 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
URL:<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/home.jsp?locale=uk>
2. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Сайт Львівської ННБУ ім. В. Стефаника
URL:<http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F>
4. Портал сучасної української драматургії
URL:<https://ukrdramahub.org.ua/>
5. Портал «ЛітАкцент» URL:<https://litakcent.online/>
6. Сайт «Читомо» URL:<https://chytomo.com/novy-ny/>
7. Курс «Як читати модерністські та постмодерністські твори»
URL:<https://prometheus.org.ua/>